

Ministerieel besluit tot vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen twee welkomstbomen en boerenhuis in Zottegem (Velzeke-Ruddershove)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de artistieke, de historische en de volkskundige waarde als monument:
twee welkomstbomen, met inbegrip van een cirkel met straal van 10 meter vanaf de stammen en boerenhuis, met inbegrip van het poortgebouw, gelegen in Zottegem, Schoolstraat 83
bekend ten kadaster:
Zottegem, 9de afdeling, sectie B, perceelnummer 87E (deel) en deel van het openbaar domein zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke, in casu de esthetische waarde:

De twee welkomstbomen zijn beeldbepalende objecten met een mooie representatieve kunstsnoevorm. Door de omvang van hun stam behoren ze tot de dikste en oudste leilinden in de regio. De leivorm en standplaats van de bomen ten opzichte van de toegangsdeur van het boerenhuis vormen een ensemble.

Historische, in casu de cultuurhistorische waarde:

Het koppel Hollandse linden (*Tilia x vulgaris*) zijn welkomstbomen en bestaan uit symmetrische, kunstmatig gevormde leibomen.

Een welkomstboom is een afweerboom aangeplant bij de inkom van een erf, in dit geval aan weerszijden van de toegangsdeur van een boerenhuis.

De bomen en het boerenerf vormen samen een historische eenheid.

De twee leilinden getuigen van een welbepaalde beheersvorm uit het verleden waarbij beplantingen werden geleid en geknot. Alle gesteltakken zijn in één verticaal vlak geleid. De bomen zijn symmetrisch geleid ten opzichte van de toegangsdeur van het boerenhuis.

Historische, in casu de architectuurhistorische waarde:

Het deels gewitte boerenhuis bewaart globaal gezien zijn authentiek en herkenbaar uitzicht van een rurale woonvorm in baksteenbouw uit de 18de eeuw. Het typische langgerekte volume van één bouwlaag onder zadeldak is eigen aan het traditionele Vlaamse boerenhuis en, opklimmend tot de 18de eeuw, vertegenwoordigt het thans een zeldzamer wordend exemplaar van de historische boerenhuisbouw.

Naar vormgeving en uitwerking verlenen de omlijste steekboogvormige vensters in de zuidoostelijk gerichte erfgevel en beide deuren een grote representativiteit aan de constructie als midden 18de-eeuws boerenhuis met architecturale allure. Zowel de omlijste voor- als achterdeur zijn immers nog bekroond door een gebogen druiplijst onder ovaal bovenlicht met sierlijk gesmeed traliewerk. Een omlijst gevelnisje voor heiligenbeeld beëindigt de deurtravee aan de erzijde.

Typologisch en constructief vormt het poortgebouw een aansluitend geheel met het boerenhuis.

Contextueel, visueel en functioneel is er een onverbreekelijke band tussen het boerenhuis en de twee monumentale leilinden die de toegangsdeur in de straatgevel flankeren.

Volksculturele waarde:

Traditioneel werden lindenbomen vaak aangeplant aan de toegang tot hoeves als welkomstboom. De bomen die de erftegenoscap markeren hebben een grote symbolische rol. De linden symboliseren van oudsher vruchtbaarheid en geluk, maar moesten ook het erf en de woning beschermen tegen het kwade. De specifieke beheervorm (kandelaberen) wordt nog steeds toegepast.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

27 FEB. 2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a long horizontal stroke at the end.

Geert BOURGEOIS